
Notitie Reikwijdte en Detailniveau

planMER Omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland

1 november 2016

Verantwoording

Titel	Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Opdrachtgever	Gemeente Steenwijkerland
Projectleider	Martijn Gerritsen
Auteur(s)	Lennaart Lamers en Lex Bekker
Projectnummer	1229318
Aantal pagina's	26 (exclusief bijlagen)
Datum	1 november 2016
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Water & Ruimtelijke Kwaliteit
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Kenmerk R001-1229318LJL-efm-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	3
1 Inleiding	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Aanleiding en doelstelling	7
1.3 Aanleiding voor planm.e.r.-plicht	9
1.3.1 Passende beoordeling	9
1.3.2 Kaderstelling	10
1.4 Doel van dit startdocument	10
1.5 Doelstelling van het MER	10
2 Het voornemen	11
2.1 Het omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland	11
2.2 Relevant beleid en wetgeving	12
3 Trechtering	13
3.1 Referentiesituatie	13
3.2 De te doorlopen stappen	13
3.2.1 Gemeentelijke ambities	13
3.2.2 Randvoorwaarden	14
3.3 De te doorlopen onderzoekstappen samengevat	14
4 Het Milieueffectrapport	16
4.1 Reikwijdte van het planMER	16
4.2 Detailniveau	16
4.3 Wijze van effectwaardering	17
4.4 Inhoudelijke vereisten MER	17
4.5 Thema's die aan de orde komen	18
4.5.1 Natuur	18
4.5.2 Stikstofonderzoek	19
4.5.3 Fijn stof, geur, geluid en verkeer	20
4.5.4 Gezondheid	20
4.5.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	21
4.5.6 Water en bodem	22
5 Verdere besluitvormingsprocedure	24

5.1	Algemeen	24
5.2	De M.e.r.-procedure	24

Bijlage(n)

Procedure m.e.r.

Beleid

1 Inleiding

De gemeente Steenwijkerland werkt aan een nieuw omgevingsplan voor het buitengebied van de gemeente. Het oude bestemmingsplan in het buitengebied is verouderd en in het gebied is momenteel een beheersverordening van kracht. Met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2018 is in de 11e tranche van de Crisis- en herstelwet artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet van toepassing verklaard op het buitengebied van de gemeente Steenwijkerland. Daardoor is het mogelijk om een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (omgevingsplan) op te stellen als onderdeel van een innovatief planologisch experiment.

1.1 Inleiding

Een onderdeel van het boven bedoelde experiment houdt in dat er in het plan ook regels gesteld kunnen worden die strekken ten behoeve van het:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.

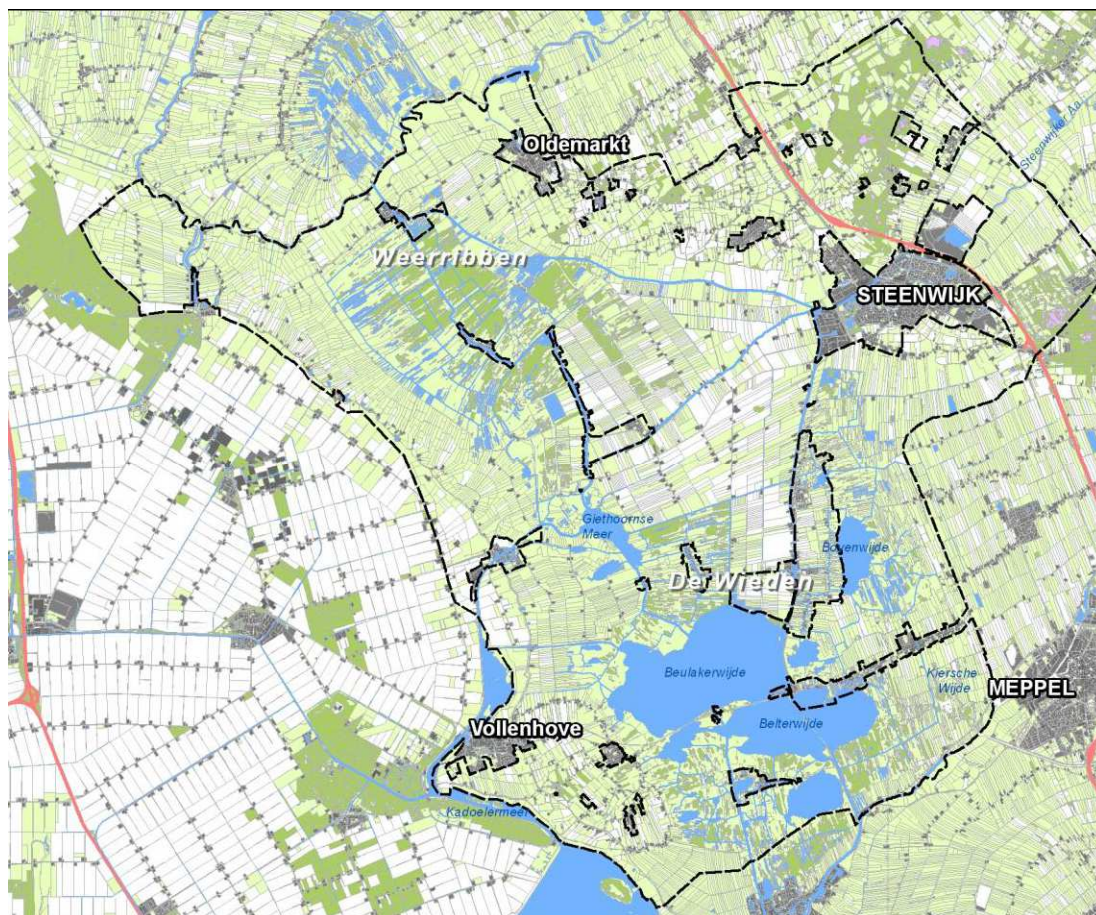
Omdat voor dit plan een Passende beoordeling Natuurbeschermingswet gemaakt moet worden, geldt voor dit omgevingsplan de planm.e.r.-plicht. Daarom wordt voor dit plan een milieueffectrapport opgesteld. Het milieueffectrapport zal alle benodigde milieuinformatie leveren ten behoeve van een verantwoorde besluitvorming door de gemeenteraad over het omgevingsplan. Dit startdocument beschrijft de reikwijdte en het detailniveau van op te stellen milieueffectrapport in de context van het planologisch experiment.

1.2 Aanleiding en doelstelling

De totstandkoming van een nieuw omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland kent een voorgeschiedenis. Vanaf 2005 werkt de gemeente aan een nieuw plan. Dat resulteerde in een ontwerp bestemmingsplan 'Buitengebied 2007'. Dat heeft in het voorjaar van 2008 ter inzage gelegen. Door diverse redenen is het ontwerp bestemmingsplan echter niet ter vaststelling aan de raad voorgelegd. In 2012 is vanwege de behoefte aan een volgende actualisatie begonnen met het opstellen van een nieuw Bestemmingsplan buitengebied. In de Beleidsnotitie bestemmingsplan buitengebied (27 maart 2012) is als belangrijkste uitgangspunt voor het bestemmingsplan opgenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, mits de kernkwaliteiten van het landschap behouden of versterkt worden ('ja, mits-principe'). Als tussenstap om te komen

tot een nieuw bestemmingsplan is op 18 juni 2014 de beheersverordening Buitengebied Steenwijkerland vastgesteld.

Met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2018 heeft de gemeente bij het ministerie van I&M het verzoek ingediend om een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (vanaf hier omgevingsplan) op te stellen. Dit is mogelijk gemaakt doordat op 8 juli 2016 het bestemmingsplan buitengebied van Steenwijkerland is toegevoegd (in de 11e tranche) aan artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. Op die manier wordt de reikwijdte van het vast te stellen bestemmingsplan verbreedt waardoor voorkomen kan worden dat het bestemmingsplan bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet in januari 2018 achterhaald is.

Figuur 1.1 Het plangebied van het Omgevingsplan voor het buitengebied van Steenwijkerland

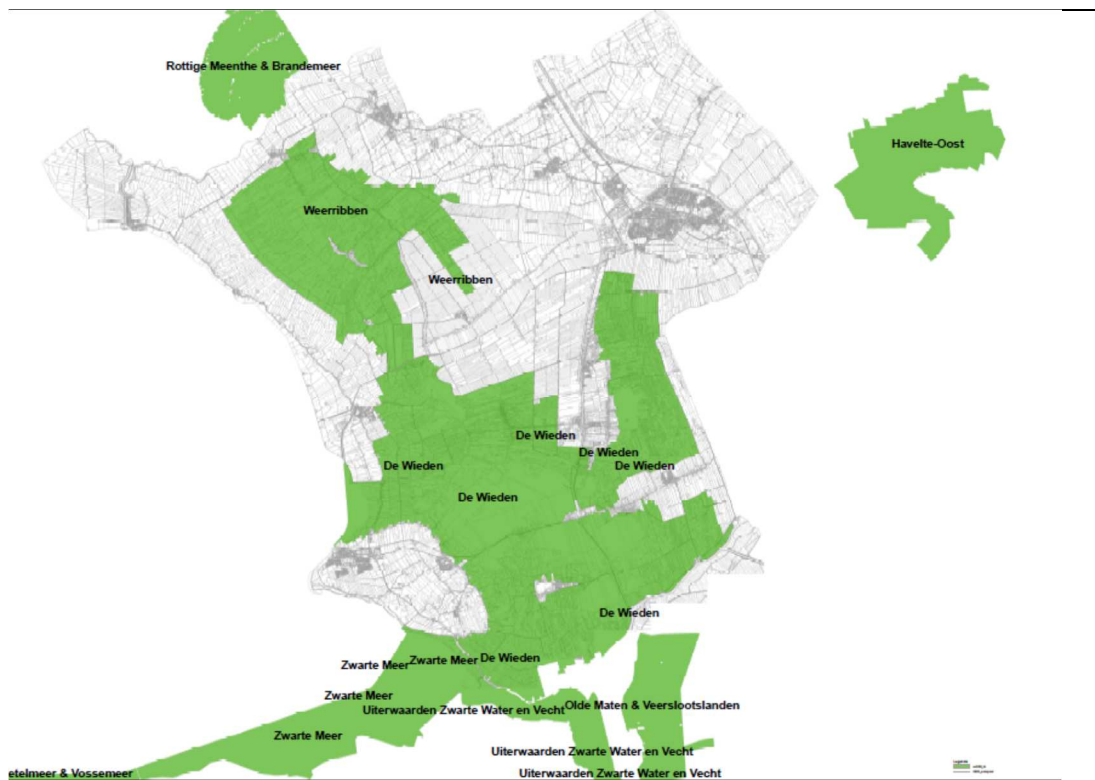
Het planm.e.r. voorziet in de benodigde milieuinformatie voor de planvorming over het omgevingsplan. Het plangebied behorend bij het omgevingsplan Steenwijkerland staat in figuur 1.1 weergegeven.

1.3 Aanleiding voor planm.e.r.-plicht

Er zijn twee aanleidingen voor de planMER-plicht. Beide worden hier kort uitgewerkt.

1.3.1 Passende beoordeling

Ten behoeve van het omgevingsplan Buitengebied zijn Voortoetsen¹ opgesteld. In deze voortoets is gekeken naar de mogelijke effecten van het agrarisch grondgebruik alsmede van de recreatieve druk op de Natura 2000-gebieden (zie figuur 1.2 voor de ligging).

Figuur 1.2 Ligging van de Natura 2000-gebieden in en om het plangebied

De conclusie is dat significant negatieve effecten op de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand zijn uit te sluiten. Het gaat om effecten op de Natura 2000-gebieden De Wieden en Weerribben en Zwarte Water. De Passende beoordeling, die tevens integraal onderdeel zal gaan

¹ Door respectievelijk Altenburg & Wymenga en de Dienst Landelijk Gebied.

uitmaken het PlanMER, zal uitsluitend geven of daadwerkelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van de ontwikkelmogelijkheden die het nieuwe omgevingsplan biedt. Ook deze Passende beoordeling maakt het doorlopen van de milieueffectprocedure verplicht.

1.3.2 Kaderstelling

Zoals hierboven al kort aangestipt vormt het nieuwe Omgevingsplan buitengebied het kader voor eventuele Besluitm.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten. Het is niet ondenkbeeldig dat voor bepaalde activiteiten te zijner tijd Besluitm.e.r.'s doorlopen moeten worden. Het gaat specifiek om het bieden van ontwikkelruimte voor agrarische bedrijven zoals de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee, varkens (besluitm.e.r, onderdeel C, categorie 14) en overige diersoorten² (besluitm.e.r., onderdeel D, categorie 14).

1.4 Doel van dit startdocument

Het startdocument vormt de eerste stap in de planm.e.r.-procedure. Een overzicht van de te doorlopen stappen vindt u in bijlage 1. Dit startdocument geeft inzicht in de reikwijdte en het detailniveau van het MER, de onderzoeksopzet en stelt de vragen waarop in het MER antwoord gegeven moet worden. Door publicatie van dit startdocument krijgt een ieder de gelegenheid zienswijzen te geven op de onderzoeksopzet. Gelijktijdig worden diverse betrokken bestuursorganen geïnformeerd en geraadpleegd over het startdocument. Tot slot vormt het startdocument, samen met het advies van de Commissie voor de m.e.r. hierover (advies over de reikwijdte en het detailniveau), de basis waarop de Commissie voor de m.e.r. haar definitieve advies over het MER baseert.

1.5 Doelstelling van het MER

Het overall doel van het MER is het in beeld brengen van de maximale gevolgen van de geboden ontwikkelingsmogelijkheden die het omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland op verschillende terreinen biedt. Het gaat daarbij wel om realistische scenario's. Belangrijk input vormt naast de beleidsnotitie omgevingsplan Buitengebied gemeente Steenwijkerland, de Geurverordening. Hoofddoel daarbij is het in beeld brengen van de milieugevolgen van ontwikkelingen op agrarische bouwpercelen en verblijfsrecreatieterreinen. Op basis van het MER kan het bevoegd gezag een verantwoord besluit nemen over het nieuwe omgevingsplan.

Effectvergelijking vindt plaats door het planalternatief (= het nieuwe omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland) te vergelijken met de referentiesituatie (= de huidige situatie + autonome ontwikkelingen). De autonome ontwikkeling wordt inzichtelijk gemaakt door aan te haken bij vigerende bestemmingsplannen, trends en vastgesteld beleid. Het omgevingsplan Buitengebied zal samen met het MER door de gemeenteraad van Steenwijkerland worden vastgesteld.

² Pluimvee, mestvarkens, zeugen, gespeende biggen, pelsdieren, voedsters, vlees- en opfokkonijnen, melk-, kalf- of zoogkoeien, vrouwelijk jongvee, vleesrunderen, schapen, geiten, paarden, pony's en struisvogels

2 Het voornemen

2.1 Het omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland

Het omgevingsplan beslaat het buitengebied van de hele gemeente Steenwijkerland. Het zijn naast de hoge gronden van de Eese, Paasloo en het Hoge Land van Vollenhove het gehele laagveengebied daartussen, met daarin de Wieden en Weerribben. De kernen vallen buiten de scope van het omgevingsplan. De ontwikkelingen die voortvloeien uit gebiedsgericht beleid behoren niet tot dit omgevingsplan, evenals de natuurontwikkelingsprojecten Wetering-Oost en Wetering-West.

Het gebied laat zich kenmerken door een afwisseling van enerzijds agrarisch open gebied en anderzijds een rijk groots moeras natuurgebied zoals de Weerribben en de Wieden. Door deze combinatie heeft het tevens een grote recreatieve betekenis, wat heeft geresulteerd in de vestiging van een groot aantal verblijfsrecreatieterreinen. Logischerwijs liggen in de agrarische gebieden de meeste agrarische bouwpercelen.

De belangrijkste ontwikkelingen en leidende principes van het nieuwe omgevingsplan staan hieronder puntsgewijs vermeld:

- Het behouden en versterken van de omgevingskwaliteit in het landelijk gebied door het met behoud en/of verbetering van omgevingswaarden (rust, cultuurhistorie, landschap, veiligheid, verkeer) ruimte bieden aan ontwikkeling
- Voorzienne en gewenste ontwikkeling zijn agrarisch, recreatief en wonen
- Transformatie is het antwoord op de verwachte leegstand
- In cultuurhistorisch waardevolle gebouwen zijn nieuwe functies welkom
- Het voor landschapstypen karakteristieke erf is de maat en de randvoorwaarde voor nieuwe ontwikkelingen
- Agrarische bedrijven kunnen buiten de bestaande erven hun schaal vergroten, mits het aansluit bij de landschappelijk karakteristiek

Binnen het plangebied van het omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland zijn volgens de CBS gegevens van 2015 412 agrarische bedrijven gevestigd. De volgende bedrijven zijn aanwezig in Steenwijkerland:

- Akkerbouw (42)
- Rundvee (279)
- Varkens (14)
- Pluimvee (6)
- Tuinbouw (11)
- Overig (60)

Figuur 2.1 Ligging van de agrarische percelen binnen het plangebied.

2.2 Relevant beleid en wetgeving

In MER wordt gebruik gemaakt van diverse integrale en sectorale beleidskaders. Beschreven worden de kaders op nationaal, regionaal en gemeentelijk niveau. Het gaat om:

- Natuurbeschermingswet 1998
- Besluit ammoniakemissie huisvesting en veehouderij (AMvB huisvesting)
- Dierenwelzijnswetgeving
- Wet geurhinder en veehouderij en Wet Luchtkwaliteit
- Gemeentelijke geurverordening
- Gemeentelijke structuurvisie
- Gemeentelijke archeologische waardenkaart
- Landschapsonwikkelingsplan Steenwijkerland
- Beleidsnotitie omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland
- Voortoets bestemmingsplan buitengebied Steenwijkerland

In bijlage 2 is een lijst opgenomen van de overige beleidskaders waarmee in het MER rekening wordt gehouden.

3 Trechtering

Belangrijke functies binnen het omgevingsplan Buitengebied Steenwijkerland zijn landbouw, natuur en recreatie. De gemeentelijke ambities en randvoorwaarden en de alternatieven beschreven aan de hand waarvan de effecten in beeld worden gebracht. Tevens wordt toegelicht wat onder de referentiesituatie wordt verstaan.

3.1 Referentiesituatie

In het MER wordt invulling gegeven aan de vereisten die voortvloeien uit de Natuurbeschermingswet 1998 en de Wet milieubeheer. De referentiesituaties die gehanteerd worden voor de effectbeschouwingen zijn echter voor beide wettelijke kaders verschillend. Voor de referentiesituatie Natuurbeschermingswet 1998 wordt de gebiedsemissie (stikstof) in beeld gebracht behorend bij de huidige, feitelijke en legale situatie. Die wordt bepaald aan de hand van het actuele vergunningenbestand veehouderijbedrijven met een correctie voor de functionele leegstand op basis van de 'mei-tellingen' (de gecombineerde opgave zoals die staat op de website van het Centraal Bureau voor de Statistiek). Het betreft een geaccepteerde aanpak, ondersteund door jurisprudentie.

Voor de Wet milieubeheer is de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling de te hanteren referentiesituatie. De autonome ontwikkeling wordt inzichtelijk gemaakt door aan te haken bij de geldende bestemmingsplannen, trends en vastgesteld beleid. Het gaat specifiek om toekomstig zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied. Dit zijn bestemde en vergunde activiteiten die zeker binnenkort gevuld worden, evenals generieke, planoverstijgende ontwikkelingen, zoals het Programma Aanpak Stikstof (PAS), het 'Besluit huisvesting' (Besluit emissiearme huisvesting) of het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

3.2 De te doorlopen stappen

In deze paragraaf wordt geschetst langs welk spoor er door de gemeente gewerkt wordt om te komen tot een gedragen omgevingsplan.

3.2.1 Gemeentelijke ambities

Vanuit de huidige situatie worden er door de gemeente ambities geformuleerd voor de ontwikkelingen die gewenst zijn in het buitengebied. De verschillende soorten landschap gelden als onderscheidende factor. Het buitengebied wordt ingedeeld naar de verschillende landschappen die erin te onderscheiden zijn. Voor elk worden de kernkwaliteiten beschreven. Deze gelden als basis voor de ambities die er voor elk deel van het buitengebied zullen worden geformuleerd.

Om te voorkomen dat er gewerkt zal gaan worden met bij voorbaat onhaalbare ambities is een globale toets voorzien in deze fase. Een en ander zal worden vertaald in een concept Nota van

Uitgangspunten. Op deze Nota zal inspraak vanuit de bevolking mogelijk zijn. Op basis van de inspraak reacties zal de Nota van Uitgangspunten definitief worden gemaakt. Deze definitieve nota geldt als het startpunt voor het onderzoek naar de milieueffecten.

3.2.2 Randvoorwaarden

In feite is er sprake van een vooronderzoek naar de milieu effecten: op basis van de eerste gebiedsgerichte ambities zal worden bepaald wat de belangrijkste randvoorwaarden zijn. In deze stap wordt duidelijk wat in ieder geval niet mogelijk zal zijn. De uitkomsten van dit vooronderzoek zal onderdeel uitmaken van de onderbouwing van de concept Nota van Uitgangspunten die aan de bevolking zal worden voorgelegd.

In het vervolg onderzoek worden de nuances in het plan aangebracht. Het onderzoek richt zich in dat stadium op de condities en voorwaarden waaraan het gebruik van het buitengebied zal moeten voldoen om te voorkomen dat er ongewenste effecten zullen ontstaan. Op die manier zal het milieu onderzoek mede bepalend zijn voor de gebruiksregels die in het omgevingsplan zullen worden opgenomen.

3.3 De te doorlopen onderzoekstappen samengevat

Hierboven is de m.e.r. in een bredere context geplaatst. In hoofdstuk 4 wordt dieper ingegaan op de reikwijdte en het detail niveau van het onderzoek. In de onderstaande tabel wordt het totale proces samengevat waarin per stap wordt aangegeven wat het doel is van die stap, en welke relatie er bestaat met het milieuonderzoek zoals dat uiteindelijk in het planMER zal worden weergegeven.

Tabel 3.1 Beschrijving van de verschillende fases van de trechtering

Processtap	Doel	Relatie met het milieuonderzoek
Opstellen concept-Nota van uitgangspunten met daarin opgenomen de concept-gebiedsperspectieven voor elk van de (vanuit landschap) afgebakende deelgebieden	Start van de route naar haalbare en realiseerbare ambities	Definiëren van de relevante milieu aspecten en daar uit voortvloeiende toetsingscriteria
Globale milieu toetsing	Vaststellen van de maximale bovengrens; daarbuiten/daarboven laat de Nota van Uitgangspunten (en later het omgevingsplan) ontwikkelingen niet toe	Uitvoeren van een eerste onderzoek op hoofdlijnen naar de effecten van de maximale mogelijkheden die die gebiedsperspectieven mogelijk maken

Kenmerk R001-1229318LJL-efm-V01-NL

Processtap	Doel	Relatie met het milieuonderzoek
Bijstellen van gebiedsperspectieven	Bij voorbaat onhaalbare ambities worden voorkomen	Het formuleren van een eerste set “maatregelen” om ongewenste effecten te voorkomen
Consultatie van de bevolking	Communicatie en draagvlak	Toetsing van het draagvlak voor de geformuleerde ambities en maatregelen
Vaststellen van de Nota van Uitgangspunten	Formuleren van de uiteindelijke ambities door de Raad	Startpunt van het uiteindelijke milieuonderzoek
Iteratie tussen de MER-schrijver en de plan-schrijver	Zoeken naar een (vanuit milieuperspectief) aanvaardbare set planregels	In een verdieping en detaillering van het onderzoek wordt gezocht naar de randvoorwaarden waarbinnen gebruik van het (deel)gebied mogelijk (en verantwoord) is
Vaststellen MER en ontwerp Omgevingsplan	Beschrijving van de (onderbouwing van de) uiteindelijke gebiedsambities en de bijbehorende planregels	Het milieuonderzoek is afgerond

4 Het Milieueffectrapport

In dit hoofdstuk worden de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER geschetst. De verschillende milieuaspecten worden belicht evenals de bijbehorende toetsingscriteria. Hoewel het thema stikstof het belangrijkste aandachtspunt is, zullen in het op te stellen MER ook de andere aspecten zoals natuur, landschap en cultuurhistorie de juiste aandacht krijgen.

4.1 Reikwijdte van het planMER

De reikwijdte van het planMER wordt feitelijk bepaald door de grenzen van het omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland. Dit wordt het plangebied genoemd. De mogelijke effecten zullen vooral optreden binnen het plangebied. Daarnaast kunnen effecten optreden op gebieden buiten het plangebied, zoals omliggende Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) binnen en buiten het plangebied. De gebieden buiten het plangebied worden het studiegebied genoemd. Het plangebied en studiegebied samen vormen de fysieke reikwijdte van het planMER.

4.2 Detailniveau

Het detailniveau sluit aan bij het detailniveau van het plan: 'Het omgevingsplan Buitengebied Steenwijkerland 2016'. De effecten van stikstof op Natura 2000-gebieden worden gedetailleerd in beeld gebracht met behulp van rekenresultaten (output rekenmodule Aeries). De overige thema's, met uitzondering van geur (kwantitatief) worden kwalitatief beschouwd. Daarbij wordt nadrukkelijk stil gestaan bij de thema's natuur en landschap, aangezien dit de kernkwaliteiten van het buitengebied vormen. In navolgende tabel 4.1 staan de te beschouwen thema's, de bijbehorende beoordelingsaspecten en -criteria weergegeven.

Tabel 4.1 Beoordelingscriteria per aspect

Functie / thema	Relevante te beschouwen aspecten ³	Beoordelingscriteria
<ul style="list-style-type: none"> • Veehouderijbedrijven • Recreatie • Werken / wonen • Et cetera 	<ul style="list-style-type: none"> • Natuur • Landschap 	<p>Aantasting c.q. kwaliteitsimpuls</p> <p>Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk (wezenlijke kenmerken en waarden NN) en soorten. Onder meer zal getoetst worden of uitvoering van het omgevingsplan invloed heeft op de <u>ecologische</u> betekenis van het open landschap</p> <p>Aantasting / versterking landschappelijke waarden.</p> <p>Toetsingscriteria worden o.m. ontleend aan bestaande bronnen over het landschap en ruimtelijke kwaliteit</p>

³ Getoetst zal worden aan de (indien beschikbare) aanwezige beleidsdocumenten en daarin vervatte doelen en aan bestaande wet- en regelgeving per aspect

Funcie / thema	Relevante te beschouwen aspecten ³	Beoordelingscriteria
	<ul style="list-style-type: none"> Cultuurhistorie / archeologie 	Aantasting / kwaliteit behoud waardevolle cultuurhistorische elementen, respecteren archeologische verwachting
	<ul style="list-style-type: none"> Water en bodem 	Aantasting / verduurzaming waterstructuren, ontstaan knelpunten / oplossingen waterhuishouding
	<ul style="list-style-type: none"> Woon- en leefmilieu 	Verslechtering en verbetering niveaus geluid, geur, luchtkwaliteit
	<ul style="list-style-type: none"> Verkeer 	Knelpunten binnen verkeersstructuur, onderscheid in (recreatieve en agrarische) verkeersstromen

4.3 Wijze van effectwaardering

De te verwachte effecten worden in tabellen gewaardeerd (gescoord). Hierbij worden de volgende waarderingen onderscheiden:

Tabel 4.2 Effectwaardering

Symbool	Betekenis
-	Negatief effect
0/-	Licht negatief effect
0	Geen effect (neutraal)
0/+	Licht positief effect
+	Positief effect

4.4 Inhoudelijke vereisten MER

De inhoudelijk eisen waaraan het MER moet voldoen zijn vastgelegd in artikel 7.7 (m.e.r.-plichtige plannen) van de Wet milieubeheer. De inhoudsvereisten zijn:

- Doel*: een beschrijving van wat met de voorgenomen activiteiten wordt beoogd
- Voorgenomen activiteiten & alternatieven*: een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven daarvoor. Dit is inclusief de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven. In het geval van een m.e.r.-plichtig besluit wordt ook een beschrijving gegeven van de wijze waarop de voorgenomen activiteit zal worden uitgevoerd
- Relevante plannen & besluiten*: in het geval van een m.e.r.-plichtig plan wordt een overzicht gegeven van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven
- Huidige situatie & autonome ontwikkeling*: een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben. Daarnaast wordt een beschrijving gegeven van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen

- *Effecten*: een beschrijving van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven kunnen hebben, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven
- *Vergelijking*: een vergelijking van de beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en elk van de in beschouwing genomen alternatieven
- *Mitigerende & compenserende maatregelen*: een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen
- *Leemten in informatie*: een overzicht van de leemten in de beschrijvingen van de bestaande toestand van het milieu en de gevolgen voor het milieu als gevolg van het ontbreken van de benodigde gegevens
- *Samenvatting* die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven

4.5 Thema's die aan de orde komen

4.5.1 Natuur

In het buitengebied van de gemeente Steenwijkerland zijn verschillende natuurwaarden aanwezig, welke door verschillende sporen zijn beschermd. Een groot gedeelte van de gemeente is Natura2000-gebied. De Weerribben en de Wieden zijn de grootste Natura2000-gebieden in het plangebied, een groot gedeelte van deze gebieden is tevens onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk. Daarnaast valt het Natura2000-gebied Zwarte Meer deels binnen de gemeentegrenzen. De Natura2000-gebieden Rottige Meenthe & Brandemeer en Havelte-Oost liggen direct tegen respectievelijk de noordelijke en oostelijk gemeente grens aan. Iets verder naar het zuiden liggen de Natura2000-gebieden Olde Maten & Veerslootslanden en Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Verder ligt het Beschermd natuurmonument Antjeskolk (tegen Kuinre aan) in het plangebied.

In het planMER worden de effecten van voorziene ontwikkelingen (voornamelijk landbouwontwikkelingen) op Natura 2000-gebieden, Gelders Natuurnetwerk (incl. de Beschermd natuurmonumenten) en flora en fauna (de in de Flora- en faunawet beschermde inheemse dier- en plantsoorten) in beeld gebracht. Belangrijke bronnen voor deze planm.e.r vormen de (concept)beheerplannen van de bovengenoemde Natura 2000-gebieden.

Beoordelingsaspect

Mate van aantasting / herstel van de Natura 2000-gebieden en het Beschermd natuurmonument, invloed op beschermingsniveaus Nationaal Natuurnetwerk en invloeden op soorten (Flora en Fauna) door het omgevingsplan.

4.5.2 Stikstofonderzoek

Een belangrijk onderdeel van het planMER is het onderdeel stikstofonderzoek. Om die reden wordt er in deze paragraaf apart aandacht aan besteed. De resultaten van het stikstofonderzoek zijn belangrijke input voor de passende beoordeling, die integraal onderdeel uitmaakt van het planMER.

Het stikstofonderzoek zal in beeld brengen of de uitvoering van het omgevingsplan kan leiden tot een toename van stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden. Als dat aan de orde is, wordt bepaald welke ontwikkelruimte wel aanvaardbaar is vanuit milieuoptiek. Uitgangspunt is in ieder geval dat geen sprake is van toename van stikstofdeposities binnen Natura 2000-areaal als gevolg van de uitvoering van het omgevingsplan Buitengebied Steenwijkerland.

In het planMER zullen de effecten van de stikstofdepositie van de Natura 2000-gebieden worden beschreven. De volgende zaken zullen worden behandeld:

- Welke voor verzuring gevoelige natuur rondom en direct in het plangebied ligt
- De bestaande toestand van de natuur
- De bestaande stikstofdepositie
- De kritische depositiewaarden van natuur
- De toename van stikstofdepositie in de natuurgebieden door ontwikkelingen die het omgevingsplan Buitengebied Steenwijkerland mogelijk maakt
- De cumulatieve effecten van alle stikstofdeposities op de natuur

In beeld wordt gebracht

- Het aantal en type agrarische bedrijven dat direct wordt mogelijk gemaakt
- De huidige veebezetting
- De huidige staltechniek(en)
- De huidige stikstofemissie per bedrijf

In het MER zal tevens aandacht worden geschonken aan de stikstofeffecten van de verkeersaantrekkende werking van toeristische nevenfuncties en de overige ontwikkelingen c.q. functies (niet-agrarische bedrijven).

Het onderzoek richt zich in eerste instantie op de ruimte die er op basis van de toepassing van interne saldering aanwezig is: op basis van een gebiedsgericht emissie onderzoek wordt bepaald welke inzet van techniek nodig is om de ruimtelijke ambitie mogelijk te maken. Concreet zal worden bepaald tot hoe ver de percelen (in de verschillende delen van het plangebied) kunnen groeien zonder dat de gebiedsemissies toenemen, dit in relatie tot de beschikbare emissie reducerende technieken.

In eerste instantie zal er geen gebiedsdifferentiatie worden aangebracht. Indien blijkt dat zonering per saldo een positief effect kan hebben op de gebiedsambities dan kan, in het

vervolgonderzoek, het effect van zonering in meer detail worden onderzocht. Ook kan er vanuit andere (ecologische) invalshoeken er een reden zijn om het buitengebied in zones te differentiëren. Als dit het geval is zal daarbij worden aangesloten.

In 2015 is het PAS van kracht geworden. In het MER zal worden onderzocht of er een haalbare manier is waarop het gedachtengoed van dit programma in de planregels kan worden verwerkt op een manier die negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de ecologische beschermingszones afdoende voorkomt.

Tot slot zal in het MER ook invulling gegeven aan het experiment dat zich richt op het verbreden van de reikwijdte van het plan zelf. De omgevingswet maakt het mogelijk om voor aspecten die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving verslechteren een “omgevingswaarde” vast te stellen. Een dergelijke waarde kan gaan gelden als een inspanningsverplichting voor het bevoegd gezag: om ongewenste effecten te voorkomen is het niet toegestaan dat deze omgevingswaarde wordt overschreden. In het MER zal worden onderzocht of de momenteel beschikbare (planologische) instrumenten met betrekking tot verzurende en eutrofiërende stoffen zich er toe lenen om een dergelijke omgevingswaarde vast te stellen door de gemeente. Als uit het onderzoek blijkt dat dit tot voldoende borging van het voorkomen van negatieve effecten leidt zal een dergelijke omgevingswaarde in het vast te stellen plan worden opgenomen.

4.5.3 Fijn stof, geur, geluid en verkeer

Ontwikkelingen binnen het omgevingsplan Buitengebied Steenwijkerland kunnen fijn stof, geur en geluid emitteren. De meeste aandacht zal uitgaan naar agrarische bedrijven. In het planMER wordt nagegaan welke ontwikkelingen het betreffen en of deze ontwikkelingen emissies tot gevolg hebben die effect kunnen hebben op de milieukwaliteit.

Beoordelingsaspecten

- Verslechtering en verbetering niveaus geluid, geur, luchtkwaliteit, knelpunten binnen verkeerstructuur, onderscheid in (recreatieve en agrarische) verkeersstromen. Bij het onderdeel verkeer wordt uitgegaan van kentallen met betrekking tot de verkeersaantrekkende werking van de verschillende typen bedrijven binnen het plangebied.

4.5.4 Gezondheid

Gezondheid is een belangrijk aspect in het op te stellen planMER (dier-mens relatie). Los van het voldoen aan de harde wettelijke milieunormen, wordt gedurende de planm.e.r. tevens in beeld gebracht of vanuit gezondheidskundig oogpunt aanvullende maatregelen mogelijk zijn met als doel het verder terugdringen van de immisies van fijn stof, geur, zoönosen⁴ en endotoxinen. Hoewel er geen blootstellingsnormen zijn, zijn er wel maatregelen denkbaar om blootstelling te verlagen. Naast bovengenoemde aandachtspunten is het voor de veehouderijsector van

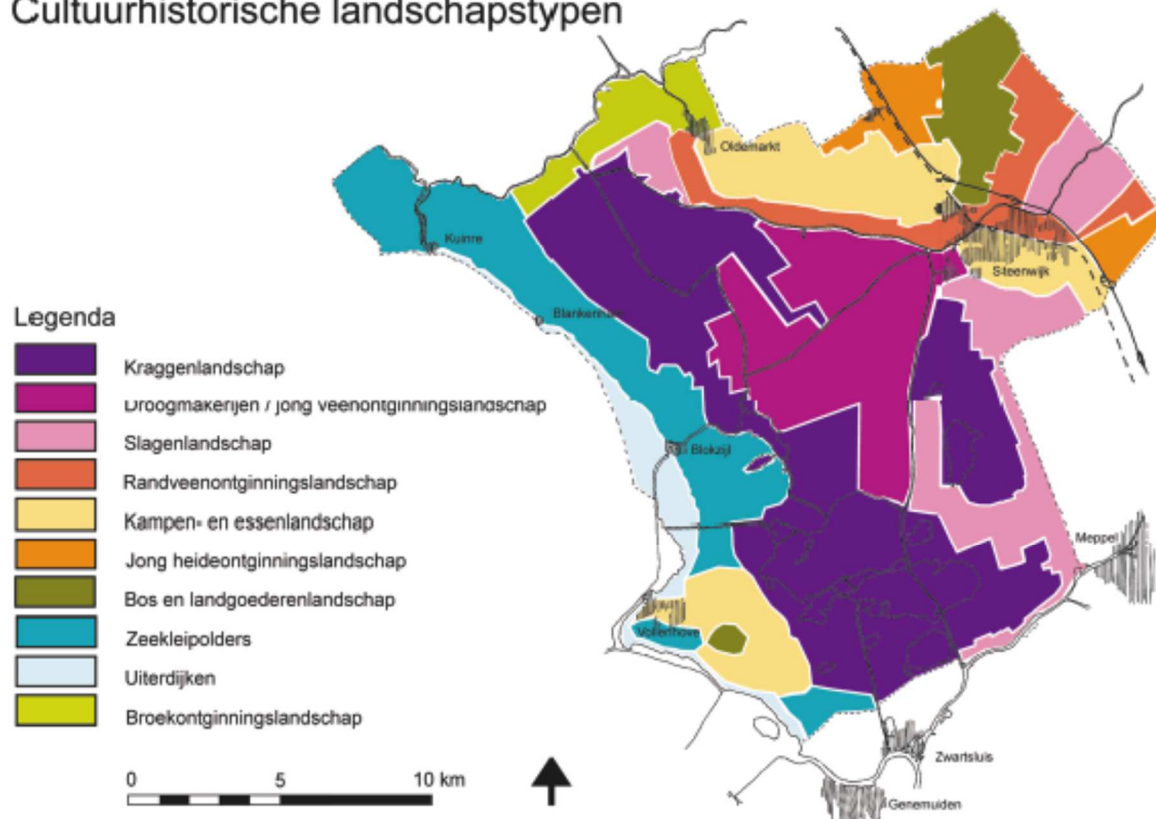
⁴ Een zoönose is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen, denk aan Q-koorts of MRSA

wezenlijk belang de veterinaire risico's (dier-dier relaties) te beheersen. In het planMER zal op dit onderwerp waar relevant worden ingegaan en in een begrijpelijk perspectief plaatsen. Bron voor dit thema is onder meer het kabinetsstandpunt over schaalgrootte en gezondheidsaspecten in de veehouderij en de toekomstvisie van LTO.

4.5.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In de gemeente Steenwijkerland zijn landschap, cultuurhistorie en archeologie sterk met elkaar verweven. Binnen de grenzen van het plangebied liggen diverse cultuurhistorische landschappen, figuur 4.1 geeft een overzicht hiervan. De ligging van de landschappen komt grofweg overeen met de hoge zandgronden en de daartussen gelegen veenlandschappen en moerasgebieden. De hoge zandgronden worden gevormd door de stuwwallen van Eese, Paasloo in het oosten en het hoge land van Vollenhove in het westen. De belangrijkste moerasgebieden zijn de Wieden en de Weerribben, welke vanwege hun unieke landschappelijke kwaliteiten onderdeel zijn van het gelijknamige Nationaal Landschap. De agrarische percelen liggen hoofdzakelijk op de zandgronden en de drooggemaakte veengronden oostelijk van de Wieden en Weerribben.

Cultuurhistorische landschapstypen

Figuur 4.1 De veelheid aan cultuurhistorische landschapstypen in de gemeente Steenwijkerland. (Bron: Landschapontwikkelingsplan).

Beoordelingsaspecten

- Mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de in het plangebied gelegen typische landschappen en overgangen tussen de landschappen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de gebiedskenmerkencatalogus behorende bij de Omgevingsvisie Overijssel en van de documenten behorend bij het Nationaal Landschap. Daarnaast zal het LOP een belangrijke informatiebron zijn
- Aantasting c.q. versterking waardevolle cultuurhistorische elementen
- Aantasting c.q. behoud van de archeologische waarden

4.5.6 Water en bodem

Beschreven worden de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit). Voor wat betreft het aandachtgebied water wordt er gekeken naar de effecten op het in de gemeente

gelegen infiltratiegebied voor het regenwater en de twee waterwingebieden aan de randen van de stuwwallen. De gemeente Steenwijkerland is een natte gemeente, door veenwinning zijn grote plassen en nattige vegetaties ontstaan. De gemeente heeft naast de twee waterwingebieden ook een aantal primaire watergebieden (vasthouden water door de natuurlijke omstandigheden) en waterbergingsgebieden (worden bij nood gebruikt om water te laten overlopen). De stuwwallen hebben zanderige gronden met zich mee gebracht. Bepaald zal worden welke gevolgen de verschillende ontwikkelingen hebben voor de kwaliteit en beschikbaarheid van oppervlakte- en grondwater (veerkracht van het watersysteem).

Beoordelingsaspecten

- Negatieve dan wel positieve effecten op het bestaande watersysteem mede in relatie tot vasthouden en bergen van gebiedseigen water. Mate van verdroging en bereiken van algemene waterkwaliteit

5 Verdere besluitvormingsprocedure

5.1 Algemeen

Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt de start van de planm.e.r. (de procedure). Gelijktijdig aan de ter inzage legging wordt de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) om advies gevraagd (vrijwillig) en worden diverse betrokken bestuursorganen en maatschappelijke instanties geïnformeerd en geraadpleegd over de NRD.

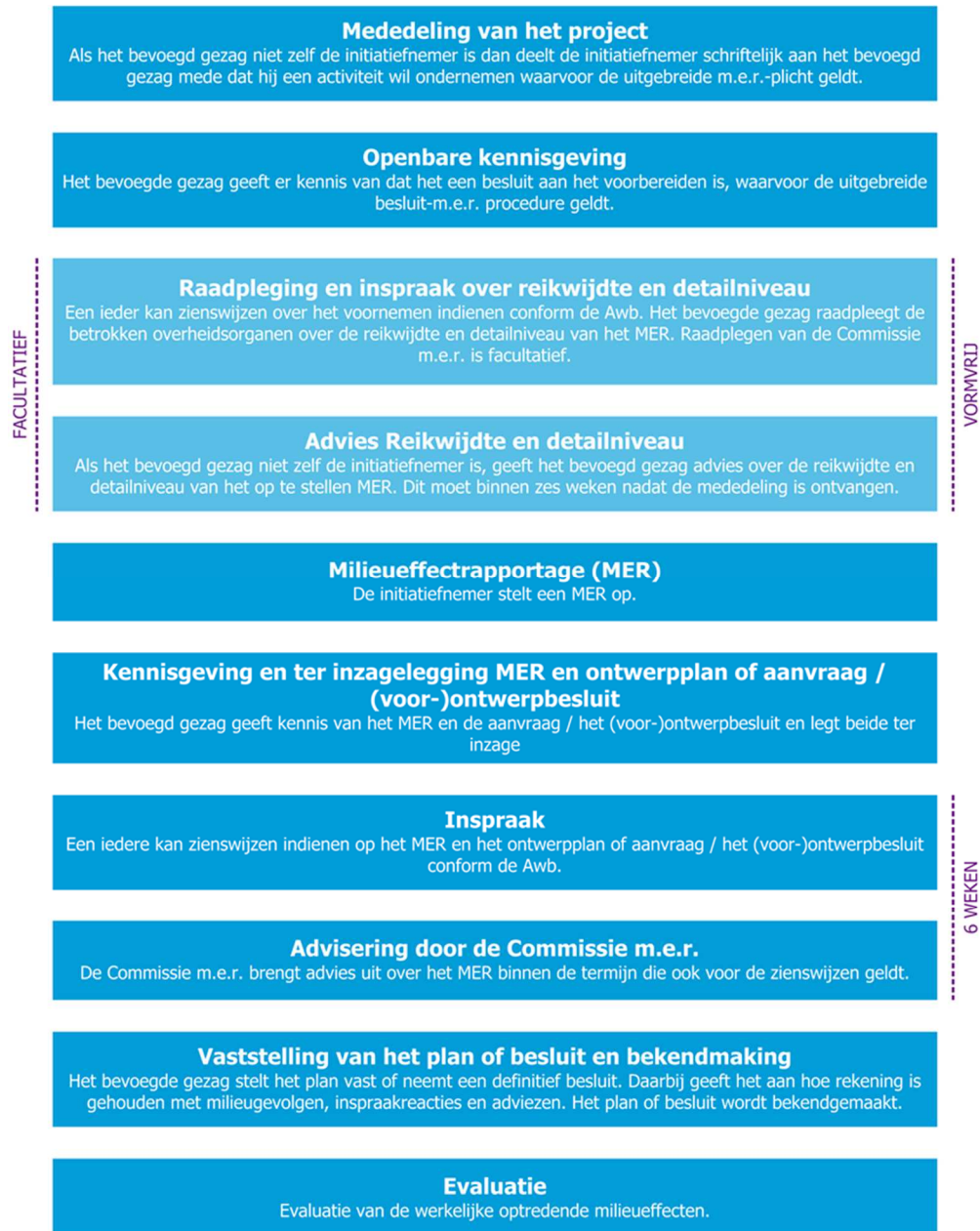
Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau ligt ter inzage op het gemeentehuis van de gemeente Steenwijkerland. Zienswijze kunnen zowel schriftelijk als mondeling ingebracht worden.

Het definitieve PlanMER wordt vervolgens samen met het ontwerp omgevingsplan ter visie gelegd. De Commissie voor de m.e.r. (Cie. m.e.r.) zal in deze periode haar bij de wet verplichte toetsingsadvies uitbrengen. Het bevoegd gezag kan dit advies overnemen. Tevens zal het bevoegd gezag in haar besluit motiveren hoe met het MER rekening is gehouden bij het opstellen van het omgevingsplan Buitengebied Steenwijkerland en hoe en wanneer de te nemen maatregelen geëvalueerd gaan worden.

5.2 De M.e.r.-procedure

Het MER bevat het onderzoek naar de milieueffecten die voortkomen uit het omgevingsplan. De Uitgebreide m.e.r.-procedure is van toepassing (art. 7.9 Wet milieubeheer). In figuur 5.1 op de volgende pagina staat die schematisch weergegeven.

Uitgebreide m.e.r.-procedure

Figuur 5.1 Uitgebreide milieueffectprocedure (m.e.r.)

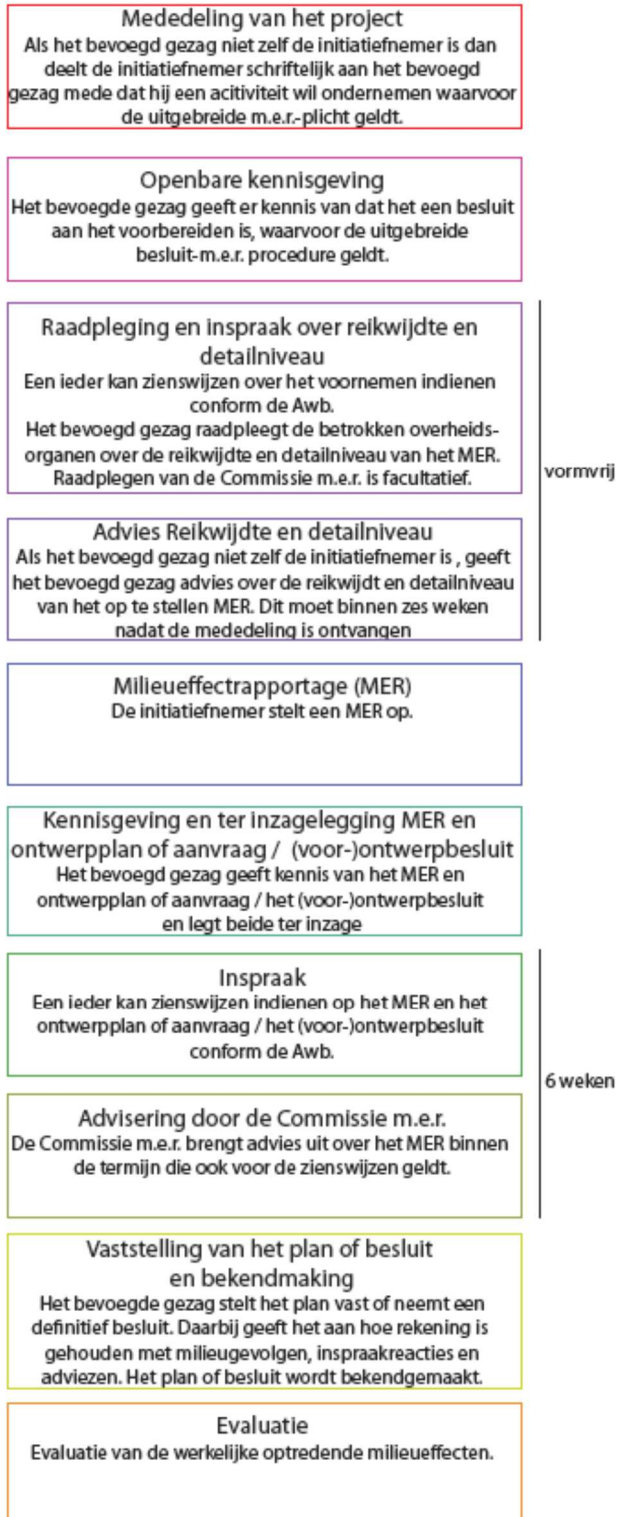
Kenmerk R001-1229318LJL-efm-V01-NL

Bijlage

1

Procedure m.e.r.

Uitgebreide m.e.r.-procedure

Bijlage

2

Beleid

INVENTARISATIE VAN BELEID omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland

Rijk

Programma Aanpak Stikstof (2015)
Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)
Besluit algemene regels ruimtelijke ordening / AMvB Ruimte (2011)
AMvB Buisleidingen (2011)
Waterwet (2009)
Wet op de archeologische monumentenzorg (2007)
Natura 2000 (2007)
Nota Ruimte (2006)
Agenda Vitaal Platteland (2004)
Flora en Faunawet (2002)
Nationaal Milieubeleidsplan 4 (2001)
Nota Belvédère (2000)
Nationaal waterplan

Provincie

Omgevingsvisie Overijssel (2009)
Omgevingsverordening Overijssel (2009)

Gemeente

Gemeentelijke geurverordening
Ontwerp omgevingsvisie Steenwijkerland
Gemeentelijke archeologische waardenkaart
beleidsnotitie omgevingsplan Buitengebied gemeente Steenwijkerland